

Áhugin fyri at keypa hús í Havn er stórur. Jú nærri býnum húsini standa, jú størri er áhugin fyri teimum

Virksemið er óbroytt

Í Føroyahúsinum gongur lívið, sum um einki var hent við leiðsluni

- Vit lata okkum ikki ávirka av ósemjuni millum landsstýrið og Trygva Johansen. Virksemið í Føroyahúsinum heldur fram, sum tað altíð hevur gjørt, sigur Heidi Andreassen, forkvinnu í Húsafelagnum.

Fyrirverandi starvsnevndarformaðurin Trygvi Johansen møtir framvegis ikki á fundi í nevndini, og nú hevur leiðarin í húsinum eisini sagt seg frá. Fyribilsleiðari er Elin Højgaard.

- Vit hava sett í okkum, at handa ósemjan ikki skal nerva arbeiðið í húsinum. Hýrurin á fólki er góður, og gøll tiltøkini halda fram, sum um einki var hent, sigur Heidi Andreassen.

Eitt tiltak, sum í øllum førum heldur fram, er týsdagsklubbinn, ið er fyri tilkomin fólki. Týsdagin í vikuni mottu 56 fólki at eta grind og spik, og komandi. Næsta týsdagarnar verður borðreitt við kjálkum, knettum og røstum fiski. Í húsinum skipar Kvinnufelagið fyri tekniskeiði, og har eru

eisini føroyski skúlin, Fótatræð, Talvfelagið, Kom og dansa, Oyggjaskoggi og Nærvarpið. Á skránni í heyst stendur, at Maria Gutesen Band hevur konsert 22. oktober, Føroyingafelagið hevur náttaveitslu 5. november, Gunnleiv Grube letur upp listaframsýning 6. november, og 13. november skipar Føroyingafelag í Keypmannahavn fyri bókkavöldi í húsinum.

Ymiskar ábøtur eru gjørdar í húsinum nú, m.a. viðvíkjandi trygdini hjá børnum, og gjøð er eisini ein reglugerð um nýtslu av húsinum, soleiðis at greitt er, hvør kann vera nóg mikið av negativum tíðindum um hetta húsið, sum vit vilja knettum og røstum fiski. Í húsinum skipar Kvinnufelagið fyri tekniskeiði, og har eru

randi

Føroyahúsið er fyri allar aldursbólkar. Myndin varð tikin, tá húsið í sínari tíð varð tikið í nýtslu

Hús í Havn kosta næstan milliónina

Stórur eftirspurningur er eftir sethúsum í Havn, og prísurin á góðum húsum er farin lítið niður

Talið av sethúsum, sum seld verða á tvingislsølu, er minkað nógv, síðan lánstovnarir gjørdur sínamilum avtaluna um at umleggja og leingja lán í húsum hjá teimum, sum ikki vóru før fyri at halda sínar gjaldsskyldur.

Hús verða kortini framvegis seld á tvingislsølu. Seinasta hósdag fóru 15 hús, 3. november fara fleiri og tað sama 3. desember.

Men tað kann ikki sammetast við seinasta ár, tá heilt nógv hús vórðu seld á tvingislsølu.

Tað, sum gjørdi munin, var, at bankarnir, sparikassin og Húsallánsgrunnurin gjørdur sínamilum avtalu um at finna loysnir fyri tey, sum ikki vóru før fyri at gjalda.

Fáar avlýsingar

- Nú er eisini hend tann broyting, at flestu húsini, sum verða lýst til tvingislsølu, verða eisini seld. Tað er meira sjáldan, at tær tvingislsølurnar verða avlýstar ella útsettar, sigur advokaturin Friðja Patursson, sum avgreiðir ein stóran part av hesum tvingislsølum.

Hon tulkar hetta sum, at hús nú bara verða seld á tvingislsølu, tá eingin vón er. Frammanundan hevur verið roynt at umleggja, men tað hevur íki hjálpt eigarunum. Í mongum førum eru eigararnir eisini fluttir av landinum og hava latið húsin fara.

Bankin gongur við til at frysta lán, tá fólkið orsakað av arbeiðsloysi ella øðrum hava mist inntøkuna, men at vón er fyri, at tey aftur fáa

inntøku. Hetta verður eisini gjørt, um eigarin eitt stykki skeld fer í útbúgving.

Sjálvt um tað ikki ljóðar soleiðis á orðskiftinum, so orka tey flestu enn at gjalda húsini, sigur Føroya Banki.

- Men nógv hava tað tungt, tí sjálvt um húsaútreiðslurnar eru minkaðar, tyngir tann høgi skatturin nógv, og nógv barnafamiljur eru hart fyrispentar, sjálvt um tey hava arbeiði, sigur Dánjal Joensen í Sparikassanum.

Hann heldur, at tey flestu, sum hava fyri neyðini at umleggja lán, hava gjørt hetta. Arbeiðsloysi í sparikassanum av umleggingum er í hvussu er nógv minkað síðan í vár.

Eftirgeva einki

Javnan hoyrast søgur um, at húseigarar hava fingið eftirgivið ein part av skuldini í húsinum.

- Tað kann eg siga fyri vist, at vit eftirgeva onga skuld í privathúsum. Men tað hendir, at vit frysta teir lægstu prioritetirnar í upp til trý ár, so eigararnir sleppa frá at gjalda avdrátt og rentu av hesum lánunum eina tíð, sigur Janus Petersen, kreditstjóri í Føroya Banka.

Hann minnir á, at tað altíð er ringasta loysn fyri fólki at lata húsin verða seld á tvingislsølu. Skuldin verður uppaftur størri, og sjálvt um Føroya Banki júst nú ikki hevur tað nógv orkuna at krevja skuldina inn aftur, so sleppa tey, sum komu í stóra skuld, við at húsin fóru, ikki undan skuldini. Ein dag kemur bankin og krevur pengarnar.

Sparikassin gongur eisini

í serligum førum við til gjaldsskáa, tá sethúsaigarar orsakað av arbeiðsloysi, sjúku e.a. ikki orka at gjalda, og tá útlit eru fyri, at stóðan kann broytast.

Bíligari á bygð

Tað finst eingin príslisti yvir, hvat hús nú kosta at keypa. Á bygð eru tey bíligast, tí har er eftirspurningurin minst.

Men í Havn hevur prísurin hildið sær so nokulunda, ið alt eftir hvar húsini standa, og um hvørjum standi tey eru í.

Friðja Patursson sigur, at nógv fólki spyrja seg fyri um at keypa hús, men tað verður ikki altíð til sølu, tí tey halda prísirn vera ov høgan.

- Men vit mugu siga, at vit selja ikki hús fyri 200.000-300.000 krónur, sigur Friðja Patursson.

Janus Petersen heldur, at tey flestu góðu húsini verða seld í friari sølu. Tað eru dømi um góð hús, sum verða seld á tvingislsølu, men nógv eru minni góð, illa hildin o.a.

Helt nærindis miðbýnum

Keypsprísurin í dag fyri hús í Havnar kommunu er ikki bara tengdur at, hvørjum standi húsini eru í. Eisini nógv hevur tað nógv at siga, hvar húsini standa. Hægri prísir, jú nærri miðbýnum tey standa.

Hetta hevur samband við, at tað ber til at búgva nærindis miðbýnum og klára seg við ongum bili. Eftirspurningurin er størstur eftir húsum í býnum, siga peningastovnarir.

Prísurin á sethúsum í

Havn er ikki fallin so nógv, sum summi væntaðu. Tað hendir framvegis, at hús verða seld fyri 1,5 mió. krónur. Tað mest vanligar, at góð hús verða seld fyri millum 700.000 krónur og eina milliún.

Hvørki Friðja Patursson ella Janus Petersen kunnu siga, um tað eru fólki, sum spekulera, ella tað eru fólki, sum frammanundan ikki áttu hús, ið nú keypa. Dánjal Joensen í Føroya Sparikassa heldur ið, at tað mest eru tey, sum frammanundan eingi hús áttu, og so nú siggja sær møguleikan at seta fót undir egið bórð.

Líviligur handil

- Eg veit bara, at tað er ein líviligur handil í dag við húsum í Havn, sigur Janus Petersen.

Í flestu førum er tað sparikassin, sum fyri tað mesta hevur fyrsta veðrætt, ið krevur hús á tvingislsølu, og oftast er tað eisini sparikassin, ið keypir húsini aftur. Sparikassin missir harvið einki, um hann fær selt húsin fyri tað, hann frammanundan átti í húsinum, og so eitt sindur aftrat fyri umsiting.

Men tað hendir eisini, at Føroya Bankin keypir hús á tvingislsølu, sjálvt um sparikassin hevur veitt lán við fremri prioriteti til húsin. Tá er tað ofta so, at lánið hjá sparikassanum ikki er so stórt, og bankin vil hava húsin fyri at royna at selja tey aftur ikki ov bíliga, so hann fær í hvussu er ein part av sínum peningi aftur.

randi